25 gr. | 25 gr.

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 2 szpaltach (szerokość szpalty 45 mm) po 72 grosze. Dla poszukujących pracy po 20 groszy. „Marginesowe" po złotych 3.— za 1 mm w 1 szpalcie (szerokość szpalty 45 mm).

Rok V. **Nr. 253.**

Kraków, piątek 29 października 1943

Nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie przy dołączaniu porta zwrotnego. Prenumerata miesięczna 6.— Zł., z odnoszeniem do domu 6.50 Zł. W Rzeszy z dopłatą porta 7.50 Zł. W Gen. Gub. tylko prenumerata przez urzędy pocztowe Konto czekowe: Warszawa 658.

Otwarcie muzeum pamiątek Chopinowskich
w Bibljotece Państwowej w Krakowie.

(tp) **Kraków,** 28 października. **W obecności Generalnego Gubernatora, ministra Rzeszy dra Franka, dokonano aktu oddania do dyspozycji publicznej kolekcji pamiątek po Chopinie w Bibljotece Państwowej w Krakowie.**

Jest to pierwsza zbiorowa kolekcja, która zasługuje na nazwę zbioru pamiątek po jednym z największych kompozytorów i muzyków Europy. Podobnie, jak wiele innych instytucyj życia umysłowego i kulturalnego, utworzonych od czasu istnienia Generalnego Gubernatorstwa, **kolekcja ta ma za zadanie popieranie kulturalnych elementów na obszarze tego kraju i zabezpieczenie wszystkich cennych dokumentów przez rozciągnięcie nad niemi troskliwej opieki.**

Podczas gdy pamiątki po wielkich mistrzach tonu w Niemczech cieszyły się oddawna troskliwą opieką, wystarczy przypomnieć o objawach kultu dla Beethovena w Bonn, Mozarta w Salzburgu, Liszta w Weimarze i Ryszarda Wagnera w Bayreuth, to

pamiątki po Fryderyku Chopinie były dotychczas rozproszone po całej Europie.

Nie istniało nigdzie większe muzeum, poświęcone temu kompozytorowi. Wprawdzie dzięki inicjatywie prywatnej powstały sporadycznie tu i tam różne zbiory mniejszych rozmiarów.

Obecnie dzięki osobistej inicjatywie Generalnego Gubernatora i jego wielkodusznemu poparciu, stało się możliwem zapełnienie tej luki, istniejącej w życiu kulturalnem Europy.

Udało się w drodze kupna nabyć najobfitszy zbiór francuski, który obecnie udostępniono dla użytku szerokiej publiczności.

Chodzi tu o zbiór znanego biografa Chopina i wydawcy oksfordzkiego wydania dzieł Chopina, Edouarde Ganche, który w r. 1942 zaofiarował do sprzedaży posiadane przez siebie zbiory. Zbiory te nabyto w całości i przewieziono do Krakowa. **Zbiory te uzupełniono pewną liczbą wypożyczonych darów z posiadania Bibljoteki Państwowej w Warszawie i Muzeum Czartoryskich w Krakowie.**

W zbiorach Chopina w Krakowie znajduje się m. in. fortepian Pleyela z własnym autografem Chopina.

Istnieje zamiar dalszego systematycznego rozszerzania tego zbioru w drodze nabycia z rąk prywatnych oraz zakupów na aukcjach.

W szczególności ma być też uzupełniona Bibljoteka Chopina.

W ramach aktu otwarcia zbiorów odegrano na wstępie scherzo b-moll Fryderyka Chopina. Następnie dyrektor Bibljoteki, prof. dr. Abb. dokonał otwarcia. Podkreślił przytem znaczenie i zadania zbiorów, jako szczególnego przybytku kulturalnego w Krakowie. Odczyt inauguracyjny wygłosił dyrektor oddziału muzycznego Bibljoteki Państwowej w Berlinie, prof. dr Georg Schünemann. Na zakończenie odegrano etude op. 25 Nr. 11. **Następnie Generalny Gubernator wraz z uczestnikami uroczystości otwarcia zwiedził wystawę.**

Drugie posiedzenie włoskiej rady ministrów.

Rzym, 28 października. W głównej kwaterze Mussoliniego odbędzie się w dniu 27 października drugie posiedzenie Rady ministrów pod przewodnictwem Mussoliniego. Na posiedzeniu tem omawiana będzie sprawa nowego programu pracy rządu. — Rząd ogłosi oficjalny komunikat o wyniku obrad.

Nowy podsekretarz stanu marynarki we Włoszech.

Rzym, 28 października. Następcą podsekretarza stanu marynarki, admirała Antonio Legnani, który uległ nieszczęśliwemu wypadkowi, został mianowany admirał Ferruge Perreni. Jak donosi rozgłośnia radjowa rzymska, admirał Perreni jest wybitnym fachowcem w dziedzinie łodzi podwodnych. Brał on udział we wszystkich bitwach morskich na morzu Śródziemnem.

Posiedzenie przywódców Falangi.

Madryt, 28 października. Komisja polityczna Falangi zebrała się wczoraj pod przewodnictwem generała Franco w rezydencji Caudilla.

Bergeret aresztowany.

Amsterdam, 28 października. Były minister lotnictwa Francji, generał Bergeret, który — jak informują — został aresztowany z polecenia komitetu dysydentów francuskich w Algierze — jak donosi brytyjska służba informacyjna — przebywa obecnie w więzieniu wojskowem na terenie jednej z francuskich posiadłości w Afryce zachodniej. Aresztowanie miało miejsce w Dakarze, gdzie generał Bergeret jako emeryt wojskowy zamieszkiwał.

Knatch Bull opóźnia podróż.

Ankara, 28 października. Brytyjski ambasador w Turcji, Knatch Bull Huggessen, który miał udać się do Kairu, opóźnia podróż wskutek depeszy otrzymanej z Moskwy. Odroczenie terminu wyjazdu pozostawać ma w związku z wynikami konferencji moskiewskiej.

Prezydent policji argentyńskiej nie ustąpił.

Madryt, 28 października. Rząd argentyński nie przyjął prośby o dymisję prezydenta policji w Buenos Aires, Emiljo Ramireza.

Nowy minister spraw wewnetrznych generał Perlinger ponownie wyraził prezydentowi policji stolicy argentyńskiej zaufanie prezydenta państwa.

Angielski kanclerz skarbu żąda nowych kredytów.

Sztokholm, 28 października. Jak donosi brytyjska służba informacyjna, kanclerz skarbu Anderson wniesie w najbliższym czasie nowe przedłożenie kredytowe w sumie przeszło miljarda funtów szterlingów. Nowy kredyt — chodzi tu o sumę czterech miljardów funtów — ma służyć na pokrycie wydatków państwowych do końca roku. Według wszelkiego prawdopodobieństwa przed zakończeniem roku finansowego zajdzie jeszcze konieczność zażądania piątego miljarda funtów.

Zamach na posła sowieckiego w Algierze.

Paryż, 28 października. Jak informują dzienniki w Tangerze, na posła Sowietów, akredytowanego przy komitecie dysydentów w Afryce północnej, dokonano zamachu. Kiedy poseł Bogomołow znajdował się na terenie wystawy sowieckiej w Algierze spostrzeżono machinę piekielną, która miała niebawem eksplodować. Zrewidowano wszystkich uczestników i osoby zwiedzające wystawę, aresztując kilku podejrzanych.

Ofiarą padną małe państwa.
Bezsilność Anglosasów wobec Stalina.

Madryt, 28 października. Jeden z hiszpańskich dzienników stawia pytanie, co się stanie, jeśli przeciwnicy mocarstw—sygnatarjuszy Paktu Trzech — wyjdą zwycięsko z obecnej wojny i co wyniknie, gdy w przeciwieństwie do 1918 roku tym razem nie Amerykanie, lecz bolszewicy będą kierowali rokowaniami pokojowemi. Mocarstwa anglo-saskie nie będą w stanie zaspokoić życzeń Stalina. Końcowym ustępem tej piosenki będzie fakt, iż najbardziej odpokutują za to małe państwa, których jedynem przestępstwem jest okoliczność, iż są małe. Największem nieszczęściem państw europejskich — czytamy w końcowym ustępie artykułu — jest być sąsiadem Sowietów.

Potencjał wojenny Niemiec i Japonji nadal bardzo dobry.

Genewa, 28 października. **Hopkins, należący do najbliższych współpracowników Roosevelta, wyraża swą opinję o sytuacji wojskowej na łamach czasopisma „Americain Magazin".**

Hopkins stwierdza, iż przesadny optymizm stać się może bardzo niebezpiecznym dla aljantów, a to z uwagi na fakt, że **produkcja przemysłowa Niemiec i Japonji nadal jest niesłychanie wielka** tak, iż oś obecnie jeszcze pod względem wojskowym dzierży prym. Sycylję Hopkins określa jako niezbyt wielki front, podając, iż teren Włoch prawdopodobnie tak samo nie przerodzi się w front większych rozmiarów. Oś natomiast nadal jest niezwyciężona.

Mimo ataków bombowych na Europę Niemcy dysponują dzisiaj większą ilością fabryk zbrojeniowych, aniżeli w chwili wybuchu wojny. Prócz tego zebrały one w międzyczasie wielkie doświadczenia zarówno jeżeli chodzi o samą produkcję, jak i technikę walki. Jeżeli chodzi o potencjał wojenny Japonji, to przedstawia on się nietylko dobrze, lecz nadal ulega stałemu polepszeniu.

Aspiracje Sowietów.

Sztokholm, 28 października. W artykule wstępnym, zatytułowanym „Żądania Związku Radzieckiego po przewrocie światowym", pisze „Stockholms Tidningen" w sprawie wywodów oficjalnego czasopisma sowieckiego „Wojna Raboczi Klas" odnośnie pretensji Związku Radzieckiego w sprawie udziału we wszystkich rozstrzygnięciach, dotyczących przyszłości świata, jak również niemożności przyjęcia prawa rozstrzygania, polegającego na hegemonji anglo-saskiej. W związku z tem „Stokholms Tidningen" pisze, że przypuszczalnie Stalin zamierza usunąć pozostałości izolacyjne, wskutek których Związek Radziecki przez tak długi czas na skutek stanowiska reszty mocarstw oraz z własnej winy się znajdował.

Pesymizm Marshall'a.

Genewa, 28 października. **Obecnie przesiąknęły do opinji publicznej pewne szczegóły oświadczeń, jakie minister wojny Stanów Zjednoczonych Stimson, szef sztabu generalnego Marshall oraz szereg wybitnych amerykańskich rzeczoznawców wojskowych wypowiedzieli na tajnem posiedzeniu Izby reprezentantów w związku z sytuacją wojenną.**

Jak donosi „Manchester Guardian", według sprawozdań na których opierają się członkowie kongresu, a dotyczących sytuacji w Azji Wschodniej, Japonja buduje w znacznie szybszem tempie samoloty niż je aljanci są w stanie zniszczyć. Problem materjału ludzkiego w Japonji nie jest tak poważny, jak w Stanach Zjednoczonych. Sprawa posiłków jest w dalszym ciągu głównem zagadnieniem obecnej wojny, ponieważ straty, jakie poniesiono w związku z wysadzeniem wojsk na ląd, są bardzo duże, a sprawa nie posunęła się tak dalece, aby transporty morskie zastąpić przewozem drogą lotniczą.

Jeden z członków kongresu streścił wrażenia, odniesione na tajnej sesji, wyrażając się następująco: Generał Marshall dał nam do zrozumienia, iż obecnie znajdujemy się w jednem z piekieł tej wojny.

W wyścigu o gumę.

Genewa, 28 października. W związku z oświadczeniem brytyjskiego ministra Litteltona, w myśl którego imperjum swemi zapasami gumy naturalnej pokrywa nietylko własne zapotrzebowanie, lecz również po części zapotrzebowanie Stanów Zjednoczonych, pisze „Manchester Guardian" między innemi, iż w tym wypadku opłaca się zbadać właściwą przyczynę rzeczy.

Jest to oczywiście rzeczą nieprzyjemną, jak podkreśla dziennik, prostować oświadczenie ministra, lecz opinja publiczna napewno nie dopatrzy się w tem nic złego, jeżeli się dowie, że zarówno w Anglji, jak i w Stanach Zjednoczonych odbywa się rozpaczliwy wyścig za odpowiedniemi ilościami gumy syntetycznej. Ilości gumy naturalnej, które importuje się, są, jak w dalszym ciągu podkreśla dziennik, bardzo nieznaczne.

Wszelkie próby, dokonane w tym celu, by skutkiem utraty plantacji na Dalekim Wschodzie powiększyć produkcję gumy naturalnej w innych częściach ziemi, uwieńczone były jedynie bardzo niewielkiemi sukcesami. Próby, podjęte na obszarach Amazonki, naogół rozczarowały. W Afryce południowej również ogranicza się narazie produkcję tę do doświadczeń.

Walki w południowych Włoszech

Berlin, 28 października. Agencja „Telepress“ dowiaduje się z dobrze poinformowanego źródła następujących szczegółów o walkach w południowych Włoszech:

Niemieckie formacje zaporowe w górnej części doliny Volturno uzyskały wczoraj w walce z silniejszemi formacjami Stanów Zjednoczonych wybitny sukces obronny, który przyprawił atakujących o niezwykle wysokie straty. Również w Apeninach oraz w pobliżu wybrzeża adrjatyckiego odparto z łatwością kilka wypadów wojsk inwazyjnych. Z zeznań jeńców można wywnioskować, że wojska Eisenhowera przypuszczały, iż mają już sukces w kieszeni z chwilą zaatakowania po uzyskaniu poważnych posiłków niemieckich pozycyj ryglujących.

Formacje niemieckie były jednak dobrze poinformowane o nowem przegrupowaniu i utworzeniu pozycyj przygotowawczych w rejonie przyfrontowym. Wobec tego dokonały one odpowiednich posnnięć w głównych miejscach nacisku, nasuniętych wynikami obserwacyj, mianowicie w górnym biegu rzeki Volturno oraz w wysokich Apeninach, na północny zachód od Campobasso.

Zgodnie z oczekiwaniami, główny punkt ciężkości walk spoczywał u północnego wylotu równiny kampańskiej. Tam wojskom inwazyjnym zależało na dokonaniu kilkakrotnie już bezskutecznie usiłowanego przełamania wzdłuż górnego biegu rzeki Volturno w kierunku Cisernia. W tym samym czasie inne formacje przystąpiły w centralnych Apeninach do manewru odciążającego w tym samym kiernnku. Eksperyment, mający na celu wysadzenie z zawiasów w dwóch miejscach niemieckich stref obronnych i ujęcia w ten sposób w kleszcze niemieckich formacyj bojowych, dzięki zaciętemu i czynnemu oporowi niemieckiemu, zamienił się w dotkliwą klęskę atakujących.

W zachodniej części górnej wyżyny rzeki Volturno oddziały brytyjsko-amerykańskie 5-tej armji Stanów Zjednoczonych po wstępnym silnym ogniu artyleryjskim rozpoczęły swoje ataki. W związku z temi walkami zdołano Amerykanom zamknąć także na wschodnim brzegu Volturno, mianowicie na południe od Ravicania, drogę dostępu do Isernia. Oddziały ich powstrzymano już koło grup domów miejscowości Angelo Vecchio i odrzucono energicznem przeciwuderzeniem skombinowanych oddziałów niemieckich. Po gwałtownej walce atakujący cofnęli się na rejon swoich pozycyj przygotowawczych. Dla Amerykanów walki pod Pietrovrirano oraz pod Angelo Vecchio były najkrwawszemi od czasów walk pod Salerno. W wysokich Apeninach wojska niemieckie zdołały odeprzeć pod Pionatello wypad znaczniejszych sił kanadyjskich, wspartych przez czołgi.

Na wschodnim odcinku nadbrzeżnym usiłowała grupa bojowa 8-mej armji brytyjskiej wspierana przez 3 czołgi, opanować miasteczko St. Felice. Grupę tę powitały już z większej odległości ogniem niemieckie oddziały artylerji przeciwpancernej i miotaczy ognia. Wobec tego czołgi brytyjskie wycofały się poza donośność strzałów i wstrzymały się od tego czasu od wszelkiego udziału w walce. Pozostałe formacje atakujące po poniesieniu poważnych strat wskutek wypadów ogniowych ciężkich niemieckich granatników, zrezygnowały z dalszego przeprowadzenia swej akcji. Do krótkich zaciętych walk doszło wskutek dwóch prób brytyjskich dokonania wypadów na tor kolejowy i szosę na odcinku nadbrzeżnym koło Emontobello. W pierwszym wypadku odparto atakujących przed przedniemi strażami bojowemi, w drugim zaś grenadjerzy odpędzili ich w walce wręcz przy użyciu białej broni.

Atak na dowóz posiłków aljanckich w południ. Włoszech.

Berlin, 28 października. Na froncie południowo-włoskim niemieckie samoloty bojowe atakowały w ciągu dnia 25 października skoncentrowane wojska i kolumny pojazdów mechanicznych na jednej ze szos, prowadzących ku frontowi. Zrzucone bomby spadły w sam środek pojazdów, z których pewna ilość uległa zniszczeniu. Po zrzuceniu bomb niemieckie samoloty bojowe zawróciły do nowego ataku i ostrzeliwały ogarnięte popłochem wojska i kolumny ze swej broni pokładowej. Częściowo zaatakowały one także pozycje artylerji przeciwlotniczej koło dróg. Krwawe sraty aljantów, według obserwacyj, były wysokie, a liczne eksplozje i pożary pozwalały wnioskować, iż zniszczeniu uległy materjały pędne i amunicja, transportowane przez kolumny pojazdów aljanckich.

Ucieczka kapitałów do Argentyny.

Madryt, 28 października. „Arriba“ donosi z Buenos Aires, że ucieczka kapitałów z różnych państw amerykańskich do Argentyny przybrała w ostatnim czasie niezwykłe rozmiary. Oprócz obywateli Chile, którzy w niektórych wypadkach zainwestowali w Argentynie sumy dochodzące do 18 miljonów pesos, obecnie także północni Amerykanie pragną lokować swoje kapitały w Argentynie mimo, że dotychczas forytowali oni Meksyk.

Niemieckie samoloty bojowe i nurkowe bombardowały w dn. 26 bm. ponownie nieprzyjacielskie bazy we wschodnim rejonie morza Egejskiego. Kilka mniejszych statków wojennych oraz jednostek przybrzeżnych uległo zbombardowaniu.

Zwycięskie walki nad Volturno.

Berlin, 28 października. **Naczelna komenda niemieckich sił zbrojnych donosi z głównej kwatery Führera w dniu 27 października:**

Zacięte zmagania między morzem Azowskiem a kolanem Dniepru trwają dalej. Wskutek nieustannych ataków znacznemi siłami bolszewicy zdołali rozszerzyć nieco miejsce włamania w rejonie Melitopola. Natomiast gwałtowne ataki czołgów na południe od Zaporoża załamały się wśród wysokich strat nieprzyjacielskich. Z pośród licznych czołgów, zniszczonych w tych walkach, jedna tylko kompanja pancerna pod dowództwem porucznika hr. von Ledebur zniszczyła 35 czołgów bez własnych strat.

W kolanie Dniepru ataki nieprzyjacielskie, prowadzone na różnych odcinkach przeciwko naszym pozycjom, nie dały żadnego wyniku.

Zmotoryzowany oddział nieprzyjacielski, który wysunął się w wypadzie ku przodowi, zmuszono przytem do walki i zniszczono.

Na północny zachód od Kremeńczuka własny przeciwatak odrzucił bolszewików na ich pozycje wyjściowe.

Na środkowym odcinku frontu ataki bolszewickie na zachód od Kryczewa i na zachód od Smoleńska rozbito skoncentrowanym ogniem artyleryjskim, albo odparto w walce wręcz. Nieznaczne lokalne włamania zdołano oczyścić w natychmiastowym przeciwwypadzie.

Reńsko-westfalska 16-ta dywizja grenadjerów pancernych pod dowództwem generała porucznika hr. von Schwerin, zasługujo na szczególne uznanie za swój przykładny zapał do walki, podczas wielkich ruchów, mających na celu odbicie się od nieprzyjaciela, na wschód od Dniepru i w czasie walk na przyczółku mostowym Zaporoże.

Na kilku odcinkach frontu południowo-włoskiego, szczególnie nad rzeką Volturno na północ od Capui, toczyły się wczoraj znowu ożywione, zwycięskie dla nas walki.

Niemieckie samoloty bojowe i nurkowe obrzuciły skutecznie bombami we wschodniej połaci morza Śródziemnego porty i stanowiska bateryj nieprzyjacielskisj bazy wyspiarskiej Leros. Na wodach tych zniszczyły one kilka mniejszych okrętów wojennych i jednostek, zaopatrujących nieprzyjaciela.

Szczegóły zatopienia krążownika „Charybdis“.

Berlin, 28 października. Brytyjski lekki krążownik „Charybdis“, zatopiony w dniu 23 bm. przez niemieckie torpedowce w kanale La Manche — jak doniósł w dniu 16 bm. specjalny korespondent agencji Reutera, Munro — brał udział pod dowództwem kontradmirała Wiana w operacjach floty brytyjskiej koło Salerno w dniu 9 września.

Przeniesienie tej jednostki z tego najważniejszego w obecnej chwili rejonu morskiego, w którym każdy okręt tego typu jest niesłychanie konieczny, na wody wyspy angielskiej, łączy się z nieustannie utrzymującemi się od szeregu miesięcy i lat wysokiemi stratami w brytyjskich ścigaczach. Stanowiły one dotychczas jedyne narzędzie ofensywne Anglji na obszarze bojowym, kanale La Manche. Ich wyraźna niższość wobec niemieckich jednostek floty wojennej skłoniła admiralicję brytyjską od pewnego czasu do zastosowania obok kontrtorpedowców także i krążowników dla ochrony angielskiej żeglugi okrętowej przed wschodniem wybrzeżem oraz dla akcji obronnej przed niemieckiemi akcjami ofensywnemi. Jak wykazuje przykład „Charybdis“, dotychczas musiano odkomenderować krążowniki na inne ważne pod względem strategicznym obszary morskie.

Pomimo tego poważnego wzmocnienia brytyjskich sił morskich nie zdołały one przeszkodzić, że torpedowce niemieckie, znacznie słabsze pod względem cyfrowym oraz pod względem wyposażenia artyleryjskiego, zadały im miażdżącą klęskę. Nie dawniej, jak w nocy na 25 bm., siły brytyjskie straciły znowu jedną ze swych jednostek strażniczych bezpośrednio w rejonie morskim koło Cromer, a ponadto odniosły jeszcze dotkliwe straty wskutek ciężkiego uszkodzenia pewnej liczby ich ścigaczy. Strona niemiecka straciła przytem dwa ścigacze, które zostały zatopione przez własne załogi.

Admiralicja bryt. potwierdza utratę „Interpride“.

Berlin, 28 października. Ostatnio admiralicja brytyjska podała do wiadomości fakt zatonięcia kontrtorpedowca „Interpride“ o pojemności 1.370 ton.

Statek należał do klasy „I“, którą w roku 1936 rozpoczęto budować jako ostatnią z klas A—J. Ogólnie biorąc, w chwili wybuchu wojny istniało 81 kontrtorpedowców tych klas, z pośród których dotychczas zatonęło 43. W czasie wojny wcielono do marynarki brytyjskiej osiem dalszych jednostek tego typu, które znajdowały się w stoczniach z przeznaczeniem dla innych państw, lecz zostały skonfiskowane, celem wypełnienia dużych luk, jakie wypadki wojenne wyrwały w tych właśnie jednostkach wojennych. Z pośród tych statków znowu dwa dalsze w międzyczasie zatonęły. Temsamem w tych klasach kontrtorpedowców stracono przeszło 30 proc. pierwotnego stanu.

Akcja oczyszczająca przeciwko grupie bandytów w rejonie Mogilewa.

Berlin, 28 października. W środkowym odcinku frontu wschodniego na zachód od Kriczewa przygotowania bolszewików, jako też wzmocniony w ostatnim czasie ogień artylerji wskazywały na to, iż bolszewicy planują tutaj nowy wypad na niemiecki front obronny. Domysły te znalazły swe potwierdzenie w zeznaniach jeńców i dezerterów, zabranych w czasie licznych wypadów rozpoznawczych. W dniu 25 października bolszewicy rzeczywiście na stosunkowo szerokim froncie przystąpili do oczekiwanego ataku pod osłoną gęstej mgły.

Po niesłychanie silnem przygotowaniu artyleryjskiem uderzyli oni siłą 11-tu dywizyj strzeleckich. Zrazu udało im się w kilku miejscach wtargnąć do niemieckiej głównej linji bojowej. Zawiązały się zacięte walki wręcz, przyczem grenadjerzy niemieccy przeszli do przeciwnatarcia, odzyskując wszędzie poszczególne punkty głównej linji bojowej. Śmiałym wypadem wypchnięto bolszewików miejscami nawet poza główną linję bojową. Udało się przytem odzyskać pewna miejscowość, którą utracono przed kilku dniami.

W rejonie bojowym na zachód od Smoleńska na kilku odcinkach cofnięto linje niemieckie. Lokalne ataki, przeprowadzone przez bolszewików, celem przeszkadzania w wykonaniu tych operacyj, zdołano pomyślnie odeprzeć. Na południe od Wielkich Łuków grenadjerzy niemieccy w toku niespodziewanego wypadu oczyścili miejsce włamania, powstałe w ostatnich dniach.

W północnej części frontu wschodniego z uwagi na pogorszenie się warunków atmosferycznych, skutkiem czego drogi i przejścia zwolna zamieniają się w błoto, odbywały się jedynie nieznaczne działania bojowe. Ograniczały się one przeważnie do zwykłych obustronnych wypadów patroli bojowych i zwiadawczych.

Na zapleczu frontu niemieckiego na południowy zachód od Mogilewa słabe stosunkowo oddziały niemieckie przeprowadziły w dniu 19 października akcję oczyszczającą przeciwko grupie bandytów w sile około 3.600 ludzi. Udało się bandytów okrążyć w gęstym, zabagnionym terenie lesistym. Mimo nieprzejrzystości pola walki zdołano bandytów rozbić na trzy różne grupy i do dnia 22 października zupełnie zniszczyć. Jeden z niemieckich oddziałów bojowych zabrał przytem w prawie zupełnie niedostępnym obszarze błotnistym dowódców bandy do niewoli. W czasie tych akcyj oczyszczających przeciwnik stracił przytem 759 stwierdzonych poległych, 470 dezerterów, jak również wielką ilość karabinów maszynowych, granatników i innego rodzaju materjał wojenny. Około tysiąc podejrzanych osób, którzy przyłączyli się do bandytów, w toku walk złapano w zalesionych terenach błotnych, w których ponadto bandyci stracili licznych poległych i rannych.

Akcja lotnictwa na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego była nieznaczna z powodu pogorszonych warunków atmosferycznych. Na dalekiej północy myśliwcy fińscy zestrzelili jeden samolot myśliwski.

Tendencje antysemickie w armji angielskiej.

Genewa, 28 października. Angielskie czasopismo tygodniowe „New Statesman and Nation“ donosi w tonie pełnym zaniepokojenia o „zdecydowanych wysiłkach“ w kierunku szkolenia wojsk w antysemityzmie.

Żołnierzom mówi się nietylko nawet w formie ulotek, redagowanych przez nieoficjalne koła wojskowe, że żydzi wprawdzie nie walczą, wzamian za to zakupują towary i domy oraz uprawiają handel nielegalny. W dalszym ciągu żołnierzom zwraca się uwagę na to, jak mogą zaobserwować żydów, wydających uzyskane przez siebie pieniądze w drogich restauracjach. Jest to uwodzicielską propagandą wobec żołnierzy, zwłaszcza, że mogą oni na własne oczy wyczytać w dziennikach ujawniające się nieustannie nazwiska żydowskie w związku z procesami o handel nielegalny.

Czasopismo angielskie stwierdza w dalszym ciągu, że już teraz wśród żołnierzy szerzą się radykalne poglądy, które w wielu wypadkach popierane są przez propagandę. Pozatem czasopismo to ogranicza się do uwagi, że w rzeczywistości „kilku żydów“ daje powód do tego rodzaju uwag.

W obliczu zażydzenia Anglji, które ogarnia wszystkie dziedziny życia, począwszy od giełdy, banków, poprzez dzienniki i sztukę aż do życia gospodarczego, nie można się dziwić, że żołnierz angielski tworzy sobie własne komentarze na ten temat. Odnosi się wrażenie, że żydzi uważają wojnę za dobry interes i zarabiają na niej wiele pieniędzy, podczas gdy rząd Churchilla i stojący poza nim plutokraci, którzy spowodowali wojnę, żądają od żołnierza, aby ryzykował on swoje życie. Na początku wojny żydostwo — jak wiadomo — starało sie nawet owładnąć armją, wysyłając do rządu żydowskiego ministra wojny Hoare Belisha. Ten prototyp angielskiego „geszefciarza“ nie miał wówczas nic pilniejszego do zrobienia, jak rozdzielenie dostaw wojskowych pomiędzy swoich współwyznawców, którzy szybko i obficie wypełnili swoje kieszenie.

Z wywodów „New Statesman and Nation“ nie można jeszcze wyraźnie wywnioskować, że nad Anglją zaczyna się szerzyć obecnie fala antysemityzmu. Tak daleko jeszczs nie doszło. Żydzi posiadają jeszcze zbyt silne stanowisko, aby do tego dopuścić. W każdym razie warto zanotować ten głos angielski, jako symptomatyczny dla pewnych nastrojów, jakie szerzą się w armji angielskiej, podobnie, jak i w społeczeństwie.

Zderzenie okrętów na północnym Atlantyku.

Amsterdam, 28 października. Jak się brytyjska służba prasowa dowiaduje z Waszyngtonu, ministerstwo marynarki Stanów Zjednoczonych ogłosiło we wtorek wiadomość, iż kontrtorpedowiec „Murphy“ (pojemności 1.700 t) został poważnie uszkodzony w związku ze zderzeniem na północnym Atlantyku ze statkiem handlowym.

Gwałtowne ataki nieprzyjacielskiego lotnictwa na Buin.

Tokio, 28 października. Jak wynika z raportu, nadesłanego z jednej z baz na Pacyfiku Południowym, nieprzyjacielskie formacje lotnicze bombardowały w przeciągu czterech dni, t. j. od 22 do 25 października conajmniej dziesięć razy miejscowość Buin na wyspie Bougainville. — Japońskie formacje lotnicze i oddziały bojowe zestrzeliły ogółem 36 samolotów.

Sto ofiar śmiertelnych wskutek zawalenia się kościoła.

Madryt, 28 października. Z Meksyku nadeszły tu wiadomości o katastrofie, która pociągnęła za sobą liczne ofiary. W czasie uroczystości kościelnych zawaliły się mury starego klasztoru w miejscowości Iczmal koło Maridy. Wskutek tej katastrofy, według pierwszych doniesień, sto osób zostało zabitych, a około 200 odniosło rany.

Kanada potrzebuje ludzi.

Wynik ostatniego spisu ludności.

Kraków, 28 października. **Spis ludności przeprowadzony w Kanadzie w dniu 2-go czerwca 1941 r. obejmuje szereg ciekawych szczegółów, pozwalających zorjentować się w stosunkach panujących w tem dominjum.**

Okazuje się, że **ludność Kanady wynosi 11.5 miljonów, co wobec stanu z roku 1931 oznacza przyrost o 10 procent. Największy procent przyrostu ludnościowego przypada na rodziny francuskie,** które również poprzednio odznaczały się płodnością; można na tem miejscu przypomnieć pięcioraczki kanadyjskie, które urodziły się we francuskiej rodzinie Dionne. Jest to o tyle ciekawe, że francuskie rodziny w Kanadzie rozwijają się daleko lepiej od swoich rodaków we Francji.

Jakkolwiek przyrost ludności w Kanadzie przewyższa przyrost w zachodniej Europie, nie wystarcza na zaludnienie olbrzymich przestrzeni posiadających na **kwadratowy kilometr zaledwie 1,2 mieszkańca.**

Zakaz imigracyjny do Kanady powoduje od czterech dziesiątek lat, że coraz mniej elementów obcych dostaje się do tego kraju. Z tego też powodu według ostatniego spisu ludności **82,5 proc. ludności urodziło się w Kanadzie, podczas gdy 10 lat temu wynosiła ona 77,8 proc.** Zauważyć się daje również pewne **cofanie się liczebności mieszkańców angielskiego pochodzenia. Wynosi ona obecnie 49,7 proc.,** dziesięć lat temu wynosiła 51,9 proc. — **Udział ludności francuskiej w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi 28,2 proc,** 17,8 proc. ludności pochodzi z innych krajów. Jeśli chodzi o **ludność pochodzenia angielskiego, to podniosła się ona w ostatnich dziesięciu latach o 6,2 proc,** t. j. **na 5,7 miljonów;** francuska zaś o 12 proc. na 3,5 miljonów. — Stolica Quebec jest w 81 proc. francuska, natomiast Ontario zamieszkała jest w 72 proc. przez Anglików.

Warto też wspomnieć, że ludność Kanady staje sie od pewnego czasu **coraz bardziej osiadłą. 72 proc. ludności przebywa od urodzenia w tej samej prowincji** — natomiast dażenie do miasta ludności wiejskiej wyraża się statystycznie w zmniejszeniu się jej z 31,7 proc. na 27,5 procent. Wkońcu trzeba powiedzieć, że 41 proc. ludności jest żonatych, a ilość gospodarstw domowych wynosi 2,7 miljonów, każde zaś z nich składa się przeciętnie z 3 lub 4 osób.

W kilku wierszach.

Arcybiskupi i biskupi Kościoła rzymsko-katolickiego w Kanadzie zabronili swym wiernym w odezwie potępiającej komunizm — jak donosi z Ottawy „Times“ — należeć do jakiejkolwiek organizacji komunistycznej. Komunizm — jak w odezwie podkreślono — nadaje się jedynie po to, by podkopać podstawy tradycji chrześcijańskiej w Kanadzie.

*

Jak donosi brytyjska służba prasowa, do jednego z portów na wschodniem wybrzeżu Kanady przybyło około 30 rozbitków ze storpedowanego na wodach północnego Atlantyku, okrętu.

*

Z Paryża odjechał nowy kontyngent ochotników francuskich udając się na front wschodni. Nową tą jednostką dowodzi kpt. Bridoux, syn generała Bridouxa, ministra obrony narodowej.

*

Wczoraj odbyło się w Sofji inauguracyjne posiedzenie niemiecko-bułgarskiej komisji gospodarczej.

*

Jak z Bombaju donosi brytyjska służba prasowa, w ciągu czerwca, lipca i sierpnia zmarło przeszło 30.000 osób na terenie dystryktu Malaby w prowincji Madras, wskutek epidemji cholery.

*

Wybory do rady kościelnej w Danji, które miały odbyć się w jesieni 1942 roku, a które zostały odroczone na rok następny, w obliczu obecnych warunków zostały przełożone na wniosek duńskiego ministerstwa wyznań religijnych na rok następny, tj. na listopad 1944.

*

Mussolini przyjął na audiencji marszałka Grazianiego oraz sekretarza partji faszystowskiej Pavoliniego.

*

Jak donosi rozgłośnia rzymska, pułkownik Victorio Franchini został mianowany komendantem nowej włoskiej dywizji bersalierów, której szefem jest Benito Mussolini. Dywizja ta znajduje się już na froncie.

*

Znany francuski transatlantyk „Normandie“ przekazany został przez towarzystwo ratunkowe flocie amerykańskiej.

Dwukrotne kwitnięcie drzew.

(tp) **Kraków**, 28 października. Pisaliśmy już swego czasu, że w tym roku po raz drugi w niektórych okolicach zakwitły kasztany, bzy, brzoskwinie, czereśnie i poziomki oraz akacje. Wygląda to tak, jakgdyby roślinom tym zdawało się że zimę mają poza sobą. W zjawisku tem uderza nas to, że podwójnemu kwitnięciu ulegają przeważnie rośliny kultywowane, rosnące w plantacjach pod troskliwą opieką ludzką.

Dla przyrodników podwójne kwitnięcie nie jest już zagadką. Jeżeli się przyglądnie bliżej gałęziom drzew w jesieni, wówczas można zauważyć, że w miejsce zeschniętych odpadłych liści występują malutkie pączki, które zasadniczo przygotowane są już teraz do rozwoju na przyszłą wiosnę. Pączki te przez okres całej zimy odpoczywają i zbierają siły do nowego życia za parę miesięcy, a więc roślina zaczyna pączkować nie na wiosnę. Już teraz pewne procesy zanotowali przyrodnicy. Wszystkie dzikie rośliny do takiego przebiegu czynności ściśle stosują się. Np. buk, przeniesiony do krajów tropikalnych, zawsze na okres zimy zrzuca swoje liście. Inaczej przedstawia się sprawa z roślinami kultywowanemi przez człowieka. Rośliny te nie potrzebują walczyć o swój byt. Do pewnego stopnia są one chronione od pogody, wiatru, gąsienic, a więc na walkę z temi przeciwnościami nie zużywają swych sił. W odpowiednim czasie pozbawiane są one owocu i od tej pory mogą wypoczywać spokojnie do okresu następnej wiosny. Tymczasem rośliny dziko żyjące muszą nosić owoce aż do późnej zimy, o ile te ostatnie same nie odpadną. Szlachetne rośliny drzew owocowych prowadzą zatem lekki żywot. Nic dziwnego, że w okresie długiego ich wypoczynku, zwłaszcza jeżeli przyczyni się do tego ładna pogoda, rośliny te zaczynają wypuszczać pączki i kwitnąć. W rzadkich przypadkach można być świadkiem nawet drugich owoców. Zakwitnięcie tedy roślin po raz drugi jest najnormalniejszym procesem fizjologicznym, przyspieszonym wyższą o parę miesięcy przy sprzyjających okolicznościach atmosferycznych.

Dwukrotne kwitnięcie roślin człowiek może wywołać również sposobami sztucznemi, przy pomocy środków chemicznych, np. różnemi gazami, a przedewszystkiem eterem i chloroformem. Dwukrotne kwitnięcie roślin w jednym i tym samym sezonie bez względu na to, czy wywołane one zostało sztucznie, czy naturalnie, jest dla nas mimo wszystko zjawiskiem osobliwem i niecodziennem.

KRONIKA

Październik 28 Czwartek

Dziś: Szymona, Tad.
Jutro: Narcyza bp.

*

Dziś obowiązuje zaciemnienie od g. 17.20 do 6.05

Zbyt wód mineralnych w Gen. Gub.

(tp) **Kraków**, 28 października. Od dnia 1 października br. zbyt wód mineralnych w Gen. Gub. podporządkowano głównemu związkowi browarów w Gen. Gub. Produkcja wód mineralnych na wschodzie posiada daleko większe znaczenie higjeniczne, aniżeli w Rzeszy. W szeregu bowiem miejscowości wody mineralne są ważnym środkiem zastępującym nie nadającą się do picia surową wodę. Największym producentem wód mineralnych jest zarząd zdrojowiskowych i mineralnych źródeł w Krynicy.

Z rubryki codziennych wypadków

Najechała na furmankę.

(fem) Pasternak Janina, lat 19, zamieszkała w Jugowicach, wybrała się onegdaj rowerem na wycieczkę. Zapalona miłośniczka jazdy rowerowej należała do początkujących, nie umiejących odpowiednio jeszcze panować nad kierownicą, toteż zapał młodocianej sportsmenki skończył się tragicznie. Pasternakówna straciwszy równowagę, najechała na przejeżdżającą furmankę konną, przyczem koła wozu spowodowały silne potłuczenia całego ciała dziewczyny i liczne rany twarzy. Lekarz Pogotowia Ratunkowego stwierdził ponadto wstrząs mózgu.

Potrącona przez auto.

(fem) Wskutek potrącenia przez samochód, doznała 44-letnia Anna Gruszecka, zamieszkała w Zembrzycach, złamania prawego przedramienia oraz poważnych kontuzyj lewej nogi. W stanie bardzo ciężkim przewieziono ją karetką Pogotowia Ratunkowego na oddział chirurgiczny, gdzie przystąpiono natychmiast do operacji.

Zatruła się gazem.

(fem) Podczas kąpieli w wannie, wskutek uszkodzenia rury gazowej, zatruła się 19-letnia Monika Fraschel, wydobywającym się od dłuższego czasu gazem. Pierwszej pomocy udzielił lekarz Pogotowia Ratunkowego, stosując sztuczne oddychanie oraz przepłukanie żołądka. Wypadek zdarzył się przy ulicy Kościuszki 73. Po przywróceniu Fraschel do przytomności, pozostawiono ją opiece domowej.

Nagły zgon na ulicy.

(fem) Do jednego ze sklepów przy ulicy Długiej 68 wybrała się 65-letnia Maloczyńska Antonina, zamieszkała przy ulicy Szlak 13, celem zakupu ziemniaków przydziałowych. Staruszka od dłuższego czasu stała w ogonku, wyczekując swej kolejki. W pewnym jednak momencie została ona ściśnięta tak silnie przez tłum wyczekujących przed sklepem, że straciwszy przytomność, padła na bruk ulicy. Nieszczęśliwej kobiecie pospieszono z natychmiastową pomocą i wezwano lekarza ze stacji Pogotowia, pomoc którego okazała się bezskuteczną, wskutek zgonu staruszki. Jak się później okazało, cierpiała ona od dłuższego czasu na chroniczną wadę sercową.

Straszliwe skutki nieostrożności.

(fem) Przybyły ze Lwowa szofer 36-letni Ahn Władysław, w czasie wlewania benzyny do zbiornika samochodu, zapomniał wskutek nieostrożności odrzucić niedopałka papierosa. Pochylony nad zbiornikiem, wypuścił przez nieuwagę niedopałek, który spowodował wybuch benzyny, a ta zaś w postaci silnych płomieni, objęła całą postać szofera. Wśród okropnych męczarni przewieziono nieszczęśliwego natychmiast do szpitala na oddział chorób skórnych, gdzie lekarze skonstatowali oparzenia I, II i III stopnia rąk, twarzy, głowy i całego ciała Ahna.

Laik w magicznym kręgu szachów.

(St) Gdy człowiek, nie znający reguł gry w szachy, przygląda się partji dwóch szachistów, stanowi to dla niego próbę nerwów; takie przyglądanie się hartuje charakter, wzmacnia cierpliwość, ale nie każdemu służy, ponieważ czasem może prowadzić do melancholijnej zadumy.

Naprzeciw siebie siedzą dwaj strategicy szachownicy, genjusze milczenia, czekania, obliczania, kombinowania — dwa nieruchome posągi, z jedną ręką przy skroni. Tylko od czasu do czasu budzą się ze swej skamieniałości, wykonują szybki ruch i znowu popadają w sztywność. Milczą, a milczenie ich jest tak głębokie, jak to, które zalega pola lodowe Arktyki.

Ten trzeci, ignorant szachowy, siedzi przy nich w trwożliwej nadziei, że coś się stanie; jego niezrozumienie jest bezgraniczne, ale połączone z tajonym podziwem dla tak wielkiego, niezrozumiałego oddania się grze. W ciągu kwadransa nic się wogóle nie dzieje. Czasem ręka gracza wykonuje szybki ruch w kierunku jakiejś figury, ale w połowie drogi cofa się i niczego nie dokonawszy, podpiera znowu skroń.

Laik stara się zrozumieć, co przeżywają szachiści; myśli, docieka, ale nie dochodzi do żadnego wyniku. Nigdy — czuje to z przerażającą jasną świadomością i rzetelnym żalem w sercu — nie zostanie wtajemniczony w wysokie arkana tej gry. Tajemnica pozostanie dla niego niedostępna.

Niejednokrotnie wzywano go, aby zapoznał się z prawidłami gry; nauczywszy się grać w szachy, mógłby zastąpić czasem partnera, który nie przyszedł, albo spóźnił się. Zawsze jednak odmawiał, pomimo usilnych próśb i nalegań. Nie z dziecinnego uporu, albo wrodzonej złośliwości, ale polegając na niezawodnem przekonaniu, że tej gry nigdy nie pojmie.

Laik oświadcza, że gra w szachy jest niezrozumiałem marnowaniem czasu, który możnaby obrócić na coś pożyteczniejszego i mądrzejszego. Wobec wszelkich przeciwnych argumentów pozostaje granitowo niewzruszony. Zwolennicy szachów udowadniają mu celowość gry w szachy, wskazując równocześnie na jej czcigodny wiek, szlachetne pochodzenie „królewskiej gry“, nieporównaną logikę i bystrość umysłową szachistów. Wszystko napróżno; laik, ulegając jakiemuś ciemnemu instynktowi, zajmuje nadal negatywne stanowisko.

Pomimo tego, nie odchodzi od gry, ale przygląda się całemi godzinami, nieraz nawet do późnej nocy; wpatruje się w twarze szachistów — jakgdyby z ich mimiki chciał odczytać reguły gry. W gruncie rzeczy interesuje go pytanie, jak się to dzieje, że nagle pionek albo wieża musi opuścić szachownicę. Podobne kwestje zaciekawiają go, ale nie chce przyznać się do tego. Gra w szachy jest dla niego czemś w rodzaju buddyzmu, nieznanym, obcym światem. Wobec niej jest usposobiony nieprzychylnie, a jednak nie może oprzeć się jej magicznej sile. Szachy fascynują go tak dalece, że przygląda się, jak ptak, zahipnotyzowany przez węża. Podczas gdy partnerzy milczą, jakgdyby należeli do zakonu Trapistów, także i kibic popada zwolna w trans. Gdy po upływie dłuższego czasu, głośne „Szach!“ przerywa ciszę, laik doznaje wstrząsu.

Podczas gdy laik trwożnie wydobywa zegarek, by stwierdzić, jak jest późno, szachiści na nowo ustawiają figury. Laik woła teraz „Płacić!“, chwyta swój kapelusz i zabiera się do odejścia. Z trwogą, ale i z podziwem spogląda jeszcze na szachistów. Przy całej swej wytrwałości, nie dorósł do takiego siedzenia. Pełen troski odchodzi do domu, z troską kładzie się łóżka, a w jego niespokojnych snach jawią się dwie ręce, poruszające się ponad olbrzymią szachownicą, strącające pionki i wieże, a czasem podnoszące palec wskazujący, celem objaśnienia mu prawideł gry. Laik chciałby już odejść, ale nie może się ruszyć z miejsca. Nagle wszystko staje mu się jasnem i woła: „Przecież to takie proste!“ Potem budzi się i uświadamia sobie, że gra w szachy ne jest jednak tak prosta, jak mu się śniło.

Obwieszczenia urzędowe

OBWIESZCZENIE w sprawie czasu otwarcia cmentarzy i oświetlania grobów w dniach 31 października, 1 i 2 listopada 1943 r. w mieście Krakau. Z dnia 26 października 1943.

Ze względu na obowiązek zaciemniania będą otwarte wszystkie cmentarze w mieście Krakau w niedzielę, dnia 31 października 1943 r., w poniedziałek, dnia 1 listopada 1943 r. (Dzień Wszystkich Świętych) i wtorek, dnia 2 listopada 1943 (Zaduszki) od godziny 7—17. **Światła na grobach muszą być zgaszone najpóźniej o godzinie 16-tej.**

Krakau, dnia 26 października 1943 r.

Stadthauptmann der Stadt Krakau: Dr. Krämer, p. o. Stadthauptmanna.

Koniec „Obwieszczeń Urzędowych“.

S. p.

Ludwik WARTH

architekt-budowniczy

przeżywszy lat 53, zmarł dn. 16 lipca 1943 r. w Zakopanem. Zwłoki zostały przewiezione do Krakowa. Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w sobotę dnia 30. bm., o godz. 3 popoł. z kaplicy na cmentarzu rakowickim, o czem zawiadamia

Matka, Siostra i Rodzina.

Za spokój duszy ś. p.

BUNDÓWNY ZOSI

naszej nieodżałowanej córeczki i siostry, absolwentki Gimn. SS. Urszulanek i Liceum Handlowego, jako w drugą bolesną rocznicę śmierci, odprawione zostanie

Nabożeństwo żałobne

dn. 30. X. 1943, o godz. 7.30 rano w kościele OO. Misjonarzy na Stradomiu, o czem zawiadamiają

Matka i Siostra.

PODZIĘKOWANIE

Ks. Prof. Mgr. Józefowi Sykulskiemu, Ks. Teofilowi Kurowskiemu, Ks. Antoniemu Sznajderowi i wszystkim Kolegom i Znajomym, którzy oddali ostatnią przysługę naszemu drogiemu Mężowi i Ojcu ś. p.

JANOWI NADOLSKIEMU

i okazali nam współczucie i pomoc, składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“.

6457 **Żona, Córki, Zięć i Wnuczka.**

Biuro Transportowe
H. Horoszkiewicz
Kraków, Sławkowska 6, tel. 201-21.

FUTRA
męskie na tchórzach, kołnierz wydra, oraz damskie źrebakowe, brązowe, sprzedaje
SHLEJ, KRAKÓW, STRADOM 18.

PATEFONY
elektryczne i sprężynowe, poleca firma
WANDOR WŁ.
Kraków, Garbarska 4. Tel. 124-48.

Wolne posady

Szewskiego czeladnika potrzeba zaraz (na naprawy). Kraków, Szpitalna 20 22.

Kucharka i służąca, potrzebna. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5875".

Uczennica do ekspedycji w handlu z niemieckim, potrzebna. Życiorys. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5878".

Ekspedjentka z językiem niemieckim do pracowni obuwia potrzebna. Kraków, Grzegórzecka 4, sklep. 5987

Poszukujemy dla naszych miejsc budowy techników budowy torów, robotników i podmajstrzych budowy torów. Dobre warunki pracy. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6050".

Służąca z lepszych domów z gotowaniem od zaraz potrzebna. Zgł.: Kraków, ul. Florjańska 18 3 od godz. 8—10 rano.

Potrzebny chłopiec do praktyki piekarskiej od zaraz. Kraków, Topolowa 34.

Potrzebna natychmiast żeńska siła biurowa z dokładną znajomością języka niemieckiego w słowie i w piśmie. Zgłoszenia osobiste: Haus Krakau, der Ostbahn, Krakau, św. Filipa 6. 6197

Podkuchenna potrzebna do dworu. — Wiadomość: Kraków, Piłsudskiego 7/4.

Potrzebny kucharz (kucharka) natychmiast oraz dwie dziewczyny do kuchni, warunki dobre. Wiadomość: Kraków, ul. Dajwór 20, Restauracja. 6322

Poszukuję uczciwej dziewczyny do wszystkiego z gotowaniem, na prowincję do apteki. Warunki dobre. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6398".

Panienkę uczciwą, ruchliwą, z Krakowa, do pakowania torebek, przyjmiemy. Praca lekka. Zarobek dobry. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6416".

Manipulant drzewny, ze znajomością języka niemieckiego, potrzebny do opracowania spraw związanych z kopalniakami w Dystr. Krakowskim. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1361k".

Potrzebni fachowcy: metalowi i budowlani natychmiast do pracy na wyjazd, ubranie, wyżywienie i opieka zapewnione. Zgłoszenia Warszawa, ul. Marszałkowska 71, m. 13. 1029k

Chłopca do rozwożenia lemoniad wózkiem rowerowym, przyjmiemy. Wynagrodzenie bardzo dobre. Zgłoszenia: Fabryka Lemoniad, Rozwadów, ul. Kolejowa 16. 1226k

Służąca, lubiąca dzieci, która zna język niemiecki, do niemieckiego domu z 2 dziećmi, poszukiwana. 4-pokojowe mieszkanie, musi być czysto utrzymane. Umiejętność gotowania niekonieczna. Zapewnia się dobre traktowanie, dobre jedzenie, pensja przepisowa i mieszkanie. Tylko uczciwe dziewczęta mogą się zgłosić: Kraków, Krowoderska 28, m. 3. 1526k

Poszukuje się od zaraz dziewczyny do domu niemieckiego, uczciwej, pracowitej, znającej wszelkie prace domowe, ze znajmością języka niemieckiego. Zgłoszenia przed południem od godz. 10—12-tej, albo od 18-tej, Kraków, ul. Krowoderska 28/10. 1527k

Mistrza cegielskiego na samodzielne stanowisko, przyjmie zaraz wielka mechaniczna cegielnia. Oferty kierować: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1531k".

Wychowawczynię — nauczycielkę, do dziewczynki 6-cio letniej w Krakowie, inteligentną, z konwersacją niemiecką, wiek do lat 35, dochodzącą, za pełny wikt i pensję — poszukuję od zaraz. Zgłoszenia pod „596" do Biura Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46.

Kelnerka lub kelner, potrzebny. Zgłoszenia pod „597" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46.

Cukiernik na prowincję, potrzebny. Zgł. pod „597" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46. 1478k

Kucharki lub kucharza, poszukuje restauracja. Zgł. pod „597" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz Nr. 46. 1479k

Przyjmę czeladnika kominiarskiego od zaraz. Firma M. Stępniowski, Nowy Sącz, ul. Długosza 12a. 1481k

Potrzebna młoda dziewczyna do pomocy domowej, do południa. Kraków, Grodzka 2, m. 11. 6063

Goniec wraz z pracą do magazynu, z językiem niemieckim od zaraz potrzebny. Böhler Ost, Krakau, Burgstr. 1. 1482k

Młoda ekspedjentka z dobrą prezencją, poszukiwana. Zgł. pod „597" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz Nr. 46. 1480k

Posad poszukują

Inteligentna, przystojna, samotna wdowa, emerytka, obejmie posadę jako gospodyni u samotnych osób. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6395".

Młoda, średnie wykształcenie, język niemiecki, szuka odpowiedniej posady. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6140".

Rolnik z ukończoną średnią szkołą rolniczą, kilkunastoletnią praktyką w rolnictwie i ogrodnictwie, poszukuje zajęcia, najchętniej w pobliżu Krakowa jako zarządca lub do pomocy w administracji rolnej. Zgłoszenia pod „W 572" Biuro Ogł. Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46. 1483k

Młoda, inteligentna, ze znajomością języka niemieckiego, szuka posady jako panna do dzieci na prowincję. Zgłoszenia pod „598" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46. 1484k

Za skromne wynagrodzenie, utrzymanie, poprowadzę gospodarstwo. Zgłoszenia pod „596" Biuro Ogłoszeń Krajna, Kraków, Adolf-Hitler-Platz 46. 1485k

Szofer 3 klasy, poszukuje posady jako pomocnik. Łaskawe zgłoszenia: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4968".

Buchalterka-bilansistka, ze znajomością stenografji, korespondencji handlowej, maszynopisma, poszukuje dodatkowego zajęcia w Nowym Sączu w godzinach popołudniowych, najchętniej udzieli lekcji tegoż zakresu. Zgłoszenia: Nowy Sącz, ul. Poprzeczna 29, I. p. 4977

Na 2 lub 3 godziny codziennie wieczorem w Krakowie poszukuje zajęcia uczciwy starszy biuralista. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5119".

Inteligentna panienka lat 17, dobrej prezencji, sierota, poszukuje pracy zaraz w sklepie lub w biurze, zna maszynopismo i niemiecki. Zgł.: Goniec Krak., Krakó, „Nr. 5202".

Kupno nieruchomości

Kupię parcelę lub domek koło Krakowa. Okolica i cena obojętna. „Fiducia", Kraków, Florjańska 15. 4191

Kupię dobrą parcelę w Krakowie, lub w obrębie tylko od właściciela bez pośrednictwa. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4571".

Willę, pensjonat, parcelę w Krynicy, zaraz kupię: Kraków, Św. Filipa 8/2 między 5—6 po poł. 6287

Kupię domek, jeden lub dwa pokoje z kuchnią, z ogródkiem około 200 sążni, w okolicach Poronina, Zakopanego, Muszyny lub Rabki. Zgłoszenia listowne z dokładnym opisem i podaniem ceny, adresować: Jasło Gorlickastrasse 44, Łękawski. 1372k

Sprzedaż nieruchomości

Parcelę, 780 s., wydz., przy ul. Mydlnickiej. — Parcelę, 800 s., wydz., Bronowice Małe. — Parcelę, 16 m. front, 130 s., Grzegórzki. — Parcelę, 16 m. front, wydz., 180 s., Kawiory. — Domek, 2 ubikacje, z piękną parcelą, Bronowice Małe, sprzeda Kraków, Sienna 5/7, I. p., tel. 113-64. 6431

Parcelę 16 m. front, 180 s., wydz., Prądnik Biały. — Parcelę 24 m. front, 328 s., wydz., Borek. — Parcelę 24 m. front, 405 s., wydz., Borek. — Parcelę 700 s., wydz., Azory. — Parcelę 276 s., przy głównej ulicy Mydlnickiej, sprzeda Kraków, Sienna 5/7, I. p., tel. 113-64.

Kraków. Kamienice I, II i III. p., komfortowe i części takich kamienic, sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8 1.

Dom, murow., nowy, 3 nb., ogród, sprzeda: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 5434

Dom, 6 pok., murowany, nowy z ładnym ogrodem, sprzeda tanio: Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 5435

Wieliczka. Dom, I. p., mur., nowy, 8 ubik., z ładnym ogrodem, sprzeda Kraków, Zwierzyniecka 8/1. 5436

Pensjonat murowany, 20 pokojowy w Rabce zamienię na kamienicę w Krakowie: Biuro, Kraków, Basztowa 10 1.

Willa murow., 5 ubik., 1600 sążni sadu owoc., przy Krakowie, okazja. Kraków, Basztowa 10/1. 6360

Kamienice domy parcele budowlane (place) oraz wielki wybór realności w Krakowie i na prowincji poleca każdego czasu do sprzedania biuro „Wawel", Kraków, ul. Grodzka 60, II p. m. 8.

Parcelę w Zakopanem koło dworca, narożnikową, natychmiast sprzedam: Kraków, Mały Rynek 1 5a. 5940

Dom murowany, o 6 ubikacjach i sklep, ogródek, tanio w Krzeszowicach sprzeda: Kraków, Florjańska 16, I. p. 6013

Zakopane, parcelę Chramcówki, uzbrojoną, tanio sprzedam. Kraków, Zwierzyniecka 11/4. 6064

Polecamy do sprzedania parcele we wszystkich dzielnicach miasta Krakowa i okolicach, Kraków, Florjańska 16/4.

Warszawa — Mokotów. Kamienica 3 piętrowa z parcelą pod budowę, 900 m², tanio: Kraków, Basztowa 10/1. 6227

Warszawa. Willę komfortową, 6 pokojową z ogrodem, 1600 m², sprzeda: Kraków, Basztowa 10/1. 6228

Warszawa — Konstancin. Willa murowana, piętrowa, 8 ubikacyj, plac 4000 m², okazja: Kraków, Basztowa 10 1.

Pola 5 morgów w jednym kawałku, Gromnik, tanio sprzeda: Kraków, Basztowa 10/1. 6257

Parcelę przemysłową, 600 sążni, Dąbie, sprzeda: Kraków, Basztowa 10/1. 6258

Zakopane. Piękne parcele dzielnica Skibówki, 4000 m², dzielnica Jaszczurówka 1600 m², tanio: Kraków, Basztowa 10, m. 1. 6259

Kamienicy komfortowej, 19 ubikacyj, połowę sprzeda: Kraków, Basztowa 10, m. 1. 6260

Bronowice Małe. Parcela budowlana — przepiękne położenie, przy tramwaju, natychmiast sprzeda: „Informator", Kraków, Pijarska 19. 1045k

Dom 5-cio ub. z ogrodem w Prokocimiu, tanio sprzeda Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74. 1486k

Parcelę 300 sążniową, przy tramwaju, sprzeda Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74. 1487k

Zakopane centrum parcelę 30×40, narożnik, sprzeda Kraków, Starowiślna 27, m. 6, tel. 128-74. 1488k

Kupno

Kupuje, ocenia znaczki pocztowe Filatelia, Kraków, Długa 14. 5675

Kupnię stare srebro. Stanisław Chwiłkowski, Kraków, Krakowska 1, pod Arkadami. Zakład zegarmistrzowski.

Kupię popielice, lub kołnierz, oraz sealskiny, mogą być podniszczone. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6402".

Palto męskie, na watalinie, w dobrym stanie, lub futro, używane, na wysokiego, półbuty brązowe, 43, kupię zaraz. Kraków, Wielopole 10/16, II. of., I. p.

Przy Grodzkiej 59, zaraz można sprzedać płaszcz zimowy, futra, lisy, obrazy, srebro, swetry, patefony, sukienki wełniane. Grodzka 59. 6152

Obraz sprzedasz najkorzystniej, Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. 6174

Wózek sportowy, rurkowy i łóżeczko dziecięce, kupię. Zgłosz.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6303".

Prof. Wilgi skrypty kupię. Podać stan i cenę. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4563".

Fortepian lub pianino kupię. Płacę najwyższe ceny. Za wskazanie adresu 10%. Kraków, Szpitalna 20 22. Kwiatkowski.

Płacimy gotówką najwyższe ceny za: futra, płaszcze zimowe męskie, damskie, blamy, suknie wełniane, ubrania, kilimy, dywany perskie, żywieckie, maszynowe, kryształy, serwisy, maszyny do pisania, płyty, aparaty fotograficzne. Komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podworcu.

Wypłacamy zaliczki w wysokości do 1/3 wartości za przyniesione do sprzedaży: futra męskie, damskie, blamy, kołnierze, lisy, ubrania, bieliznę pościelową, firanki, śniegowce, kapce, kryształy, aparaty fotograficzne. Komis. Kraków, Adolf Hitler-Platz 12 w podworcu. 5085

Srebro stare połamane oraz fasonowe kupuje i płaci najwyższe ceny, Firma Gajewski, Kraków, ul. Starowiślna 26.

Kupuję obrazy, meble, sypialnie, szafy, łóżka, siatki, materace, stołki, stoły i różne przedmioty domowego użytku. — Kraków, Krakowska 35, sklep. Kupno — sprzedaż mebli. 5348

Ubrania oraz oddzielne spodnie i marynarki, suknie, płaszcze męskie i damskie oraz kostjumy kupuje za gotówkę: Skup i Sprzedaż Używanej Odzieży, Kraków, Plac Dominikański 1, tel. 114-28.

Perski dywan mały, duży kupię. Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 5879

Sklep kupna i sprzedaży używanych rzeczy, Kraków, św. Krzyża 7, kupuje gotówkowo używane ubrania, bieliznę pościelową, koce, kilimy i inne ładne rzeczy. 5887

Kilimy, dywany kupuje, sprzedaje: Kraków, Długa 23, sklep z kilimami.

Kupujemy kilimy, dywany perskie, żywieckie. Płacimy gotówką. Sklep dywanów, Kraków, Poselska 18. 5971

Kupuję za gotówkę płaszcze zimowe damskie, męskie, ubrania dziecięce, bieliznę pościelową, kryształy, kilimy, dywany, lisy, swetry, firanki, kapy — płacimy najwyższe ceny. Kraków, Krakowska 5. Sklep — kupno, sprzedaż. 5975

Dywany, kilimy, obrazy, antyki, meble, porcelana. Kupno — sprzedaż, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyk", Kraków, Stradom 18, telefon 140-83.

Dywany, obrazy. Kupno, sprzedaż, ocena: Kraków, Florjańska 8. 1148k

Meble antyczne, pojedyńcze sztuki poszukiwane. Komis, Kraków, Starowiślna Nr. 18. 1334k

Dywany perskie, to nasza specjalność. Komis, Kraków, Starowiślna 18.

Futerka na kołnierze poszukiwane. Komis, Kraków, Starowiślna 18. 1336k

Kilimy, dywany perskie, futra, kryształy, kupuje Sklep, Kraków, Starowiślna 80, telefon 223-67. 8903k

Obrazy, antyki, dywany — kupno, sprzedaż — ocena: „Phryne". Kraków. Sławkowska 6. 8718k

Kupuję używaną garderobę: Kraków, Bracka 10/7, oficyna. 4530

Patefon walizkowy, płyty — kupię. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4640".

Filatelistom uzupełnia — kupuje wszelkie znaczki „Mundus", Kraków, Adolf Hitler-Platz Nr. 37. 5370

Kupimy 15000 szt. dziczek grusz, wiśni, śliw, jabłoni, oraz dziczki róż. Zgłoszenia: Nowy Sącz, Ogrody Nawojowskie.

Harmonie, od 12—120 basów, patefony, adaptery, mandoliny, gitary, oraz wszelkie inne instrumenty, poszukuje do szybkiej sprzedaży Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna 51.. 1490k

Srebro stołowe, kryształy, porcelanę, wyroby srebrne, oraz łom srebrny, kupi Dom Pośredniczy, Kraków, ul. Starowiślna 51, tel. 128-41. 1491k

Zegarki kieszonkowe i na rękę, pierścionki złote, łańcuszki z medalikami, oraz wyroby ze srebra, kupi Dom Pośredniczy, Kraków, Starowiślna 51, tel. 128-41. 1492k

Numeratory używane, kupuje Widliński, Kraków, Grodzka 28, sklep. 1502k

Grodzka 59, Komis, potrzebuje kurtek męskich, spodni, lisów, futer, kryształów, ubrań dywanów, Grodzka 59. 6123

Kupuje obrazy znanych artystów polskich — płaci solidnie: Wawrzecki, Kraków, Wiślna 9. 6167

Kupię trencz na wysokiego pana. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4456".

Srebro stare, połamane — kupię, dobrze zapłacę. Kraków, św. Sebastjana 20, m. 2a, do godz. 3-ej. 4575

Płaszcz gumowy lub impregnowany, męski, długi 140 — kupię zaraz. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4581".

Kanapa, fotele nawet zniszczone kupuję. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4662".

Lornetę tylko dobrą kupię. Zgł.: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 4670".

Kołdry jedwabne porządne kupię. Kraków, św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 5727

Teodolit kupię. Zgłoszenia: Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 4762".

Kupię fotepian! Zgłoszenia wraz z podaniem danych, Goniec Krakowski, Kraków, „Nr. 4778".

Łóżeczko dziecięce kupię. Kraków, Św. Marka 19, narożnik Florjańskiej. Sklep tapicerski. 4852

Uwaga!!! Uwaga!!! Uwaga!!! Uwaga!!! Trzaski Everta Michalskiego wszystkie wydawnictwa tylko w dobrym stanie kupuję. Zgłoszenia z ceną: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4875".

Sprzedaż

„Maszynę" do szycia, piękną, tanio sprzedam. Kraków, Bożego Ciała 31 7.

„Singera" maszynę, krytą „pierwszorzędną, sprzedam. Kraków. Kościuszki 60, m. 6. 5936

Zegarmistrz jubiler C. Chwiłkowski, Kraków, Florjańska 3. Sprzedaż, kupno, zlecenia. 6184

„Singera" maszynę, krytą i drugą pudełkową, okazyjnie sprzedam. Kraków, Krakowska 26/2. 5937

Futro damskie, breitschwanze, kołnierz ze srebrnego lisa w pierwszorzędnym stanie, okazyjnie sprzedam. Kraków, Św. Marka 20/10, I. p. 6393

„Thorens" — patefon elektryczny w pięknej, nowoczesnej szafce — z powodu wyjazdu — natychmiast sprzedam. Wiadomość: Kraków, Starowiślna 93a/4.

Harmonie na 120 i 80 basów, do sprzedania Kraków, Mikołajska 4/32. 6325

Harmonia włoska, chromatyczna, na 120 basów, warszawska klawiatura, okazyjnie do sprzedania. Kraków, Mikołajska 4, m. 32. 6466

Patefon dwu-sprężynowy, w dobrym stanie, sprzedam. Kraków, Madalińskiego L. 6. A. Obara. 6365

Suknię piękną, ślubną, welon — sprzedam. Kraków, Mazowiecka 6, m. 2.

Jesionkę elegancką, na średniego, okazyjnie sprzedam. Kraków, Dietla 45, m. 1, I. p. 6347

Szarfy do wieńców w dużym wyborze poleca firma Käfer, Kraków, Starowiślna Nr. 50, m. 8. 6343

Maszynę szewską, cylindrówkę, łaciarkę, sprzedam. Kraków, Szlak 31/7, ofic.

Bryczkę, oliwne osie, siedzenia skórzane, b. dobry stan, sprzedam. Wiadomość: Kraków, Pl. Groble 5/3. 6095

Maszyny do obróbki metali i drzewa, prawie nowe, okazyjnie sprzedam. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6146".

Futro męskie, w bardzo dobrym stanie, do sprzedania. Kraków, Kordeckiego 7/7.

Sprzedam grobowiec, Cmentarz Rakowicki, z powodu wyjazdu. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6071".

Powrozy konopne, długość na 1.80, okazyjnie sprzedam. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 6147".

Jamnik czarny-podpalany, 1-no roczny, wspaniały okaz, natychmiast do sprzedania. Kraków, ul. Zyblikiewicza 12 6.

Palto na watalinie, na średniego, sprzedam. Kraków, Kraszewskiego 28 6.

Futro męskie, wierzch marengo, kołnierz wydra, spód kangury, eleganckie, sprzedam natychmiast. Kraków, Wrzesińska 5 4. 6293

Wózek głęboki, sportowy i łóżeczko, sprzedam. Kraków, Zyblikiewicza 5 39.

Kołdry piękne, sprzedaje Pracownia Kołder, Kraków, Orzeszkowej 4/9. 6383

Maszyna do pisania, walizkowa, stanie pierwszorzędnym i sealskinowy szal na ćwierć futra, do sprzedania. Kraków, Wielopole 12/3. 6385

Jedno miejsce w grobowcu na Cmentarzu Rakowickim, przy głównej alei, zaraz sprzedam. Kraków, ul. Czysta 17/2, parter. 6389

Portfel z kozłowej skóry, obraz antyczny, budzik, komplet porcelanowy do owocu i ciast, okazyjnie sprzedam. Kraków, Starowiślna 34/11.

Spód nutrje prawdziwe i nutrjety, oraz kołnierze skanki, lis jasny i perski brązowy, sprzedam. Kraków, Rękawka 25 4, na ganku. 6403

Szafa kombinowana, szafka na patefon, tapczan materacowy — do sprzedania. Kraków, Wielopole 13 12. 6413

Harmonia „Hohnera", 80 basów, trzech chórowa, z registrem, okazyjnie do sprzedania. Kraków, ul. Józefa 13, m. 12.

Harmonja włoska, cztero chórowa z reg., 120 basów, okazyjnie do sprzedania. Kraków, Botaniczna 6/14. 6415

Patefon elektryczny, walizkowy, pierwszorzędnej jakości, markowy, w całości z głośnikiem i wzmacniaczem, sprzedam Kraków, Długa 28/9, II. p., ofic. 6441

Kapce oryginalne, zakopiańskie, na nogę i buciki, sprzedam Kraków-Podgórze, Limanowskiego 41 1. 6449

Futro perskie i męskie, sprzedam. Kraków, Starowiślna 64/10. 6467

Wózek głęboki na łożyskach kulkowych, pieluszki ciepłe, sprzedam. Kraków, Krzywa 13/11, II. p., na ganku. 6471

Futro perskie, damskie, męskie, spód tchórze i lis srebrny, okazyjnie sprzedam. Kraków, Św. Krzyża 16/14. 6474

Futro dwustronne, baranica do nóg, baranica-worek, koc, kilimy huculskie, sprzedam. Kraków, Pierackiego 25/5, od 13—16. 6476

Ubranie ciemne, smoking, zarzutka, buciki Nr. 40—41, łóżko żelazne, kołdra, poduszka, do sprzedania. Kraków, Pierackiego 25/5, od 13—6. 6477

Cylindrówkę Singera, mało używaną, sprzedam. Kraków, Św. Wawrzyńca 3/16.

Sprzedam ubranie i płaszcz zimowy w dobrym stanie. Kraków, Tarnowskiego 7, m. 8. 1493k

Sprzedam niedrogo ubranie i płaszcz zimowy, Kraków, Starowiślna 84 1.

Ubranie oraz smoking, tanio sprzedam. Kraków, Krakowska 39/43. 1495k

Settery irlandzki (rudy) i Angielskie Laweraki (biało-czarne), roczne od zaraz. Jamniki szorstkowłose Boxery — szczeniaki 6 tyg. za miesiąc, sprzeda Hodowla Psów i Zakład Tresury i Wychowu psów „Sokół", Kraków, Traugutta 20, m. 1. 1496k

Kołnierz kangurowy, breitschwanzowy, spód futrzany, sprzedam. Kraków, Jabłonowskich 4-5. 1497k

Popielicowy spód pod eleganckie futro, kangurowy i breitschwanzowy kołnierz, sprzedam. Kraków, Jabłonowskich 4/5.

Wydra tresowana, do sprzedania. Hodowla „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1.

Armatura: zawory kątowe, przelotowe, różne, poleca „Stal", Warszawa, Przejazd 2. 1500k

Nareszcie dobry palnik karbidowy Rex. Wzory wysyłamy za zaliczeniem. Przedstawiciele poszukiwani. S. A. Krause, Warszawa, Długa 61, tel. 110-112.

Uprząż na 1 konia (półszorek), do sprzedania. Kraków, Wyspiańskiego 7. 6356

Wzmacniacz 6-watowy z adapterem Philipsa, oraz elektrolux, sprzedam. Kraków, św. Wawrzyńca 11/12, II. p., od godz. 17. 6377

Fortepian krótki, czarny, krzyżowy, stan doskonały, sprzeda Helena Smolarska, Kraków, Sławkowska 4. 6002

Kapce Nr. 39, kurtka, jesionka Hubertus, kostjum brąz. na watalinie. Wiadomość: Kraków, Pl. Dominikański 2, Firma Elektrotechnika. 6079

Harmonia włoska Paolo Soprani, 120 basów do sprzedania. Kraków, Kalwaryjska 27, m. 11. 6080

Spód futrzany, koty czarne i popielate nutrjety, pod małą kurtkę — sprzedam. Kraków, Starowiślna 50. Komis.

Futro perskie, wolne, stan pierwszorzędny, źrebce oryginalne francuskie wcięte „Beige" na szczupłą niską panią — sprzeda Kraków, Starowiślna 50, Komis.

Sprzedam ubranie brązowe i buty czarne męskie Nr. 43, Kraków, ul. Powiśle 3 3a.

Grodzka 59, Komis tanio sprzeda nakrycie srebrne, pelerynkę z lisa srebrnego, modne futro damskie, zarękawek z ogonów, fotoaparat. Grodzka 59. 6124

Lisy, futra, pelerynki, ubrania, płaszcze, dywany, obrazy, kryształy — poleca okazyjnie Komis, Grodzka 59. 6153

Futra, lisy, kołnierze futrzane, dywany, kilimy, porcelanę, ubrania poleca Komis, Kraków, Szpitalna 11. 6168

Firma St. Chwiłkowski, Zakład zegarmistrzowski pod Arkadami, Kraków, Krakowska 1, poleca: biżuterję, wyroby srebrne i różne praktyczne upominki oraz wykonuje wszelkie naprawy zegarków.

Welony, oraz wszelkie artykuły ślubne. Kraków, Starowiślna 37. Upinanie welonów na miejscu. 6173

Maszyna do szycia Singera, gabinetowa i zwykła tańsza do sprzedania. Kraków, ul. Krótka 10, m. 1, (przecznica Św. Filipa). 6176

Singera maszynę do szycia z powodu wyjazdu sprzedam. — Kraków, Krakowska 39 36. 6177

Fortepiany, pianina poleca najtaniej: Świątek, Kraków, Starowiślna 12.

Srebrne wyroby i nakrycia stołowe, cukiernice, papierośnice i inne poleca Magazyn jubilerski, Kraków, Grodzka 60. — Kupuje stare srebro. 6179

Przybory szewskie oraz baty, sznurowadła rzemienne, biczyska, pastę poleca Stanisław Palczewski, Kraków, Długa 67 i Kamienna 1. 6180

Obrazy — sprzedaż, kupno, fachowa bezpłatna ocena: Kraków, Łobzowska 6. Salon Obrazów. 3344

Sypialnię z bieliźniarką, szafę kombinowaną, stół rozsuwany, sprzeda Magazyn Mebli, Kraków, Kopernika 8. 3835

Płyty taneczne i poważne, stale w dużym wyborze! Piękne melodje! „Fiducia" Kraków, Florjańska 15. 3985

Platon 8 tonnowy, ogumiony, sprzeda: Kraków, Kazimierza Wielkiego 52, ślusarnia. 3992

Sprzedaż — kupno. Kraków, Długa 32, ubrań, płaszczy, bucików, bielizny.

Tapczany jedno, dwuosobowe — sprzedaje Wesołowski. Kraków, św. Marka 16.

Srebro stołowe na 12 osób (prawdziwe) w kasecie orzech kaukazki, sprzedam tanio. Kraków, Sebastjana 20, m. 2a, do godz. 3-ej. 4574

Kuchenne urządzenie w wielkim wyborze poleca skład mebli B-cia K. & Z. Szczurek sp. z o. o., Kraków, Stolarska 7.

Futra, lisy srebrne, niebieskie, rude, spody futrzane, kołnierze, wszelką garderobę damską, męską, dziecięcą, tanio sprzedaje „Centrokomis". — Kraków, Grodzka 9. 4908

Kilimy, dywany, chodniki, narzuty, linoleum, firanki, kapy, pościel, bielizna — najtaniej w „Centrokomisie", Kraków, Grodzka 9. 4909

Srebrne, platerowe przedmioty, nakrycia stołowe, kryształy, szkło, porcelana, naczynia kuchenne, gospodarcze — najtaniej sprzedaje „Centrokomis", Kraków, Grodzka 9. 4913

Płyty, patefony, igły — okazyjnie sprzedaje Elektrotechnika, Pl. Dominikański 2, (róg Stolarskiej) Kraków. 5051

Wielki wybór ubrań, futer damskich, męskich, płaszczy zimowych, jesionek, fotoaparatów, kryształów, kilimów, bielizny damskiej (kompletów), męskiej, pościelowej, firanek. Ceny niewysokie — poleca komis, Kraków, Adolf Hitler-Platz 12, w podworcu. 5055

Walizy, teczki, torby, portfele, torby szkolne itp. hurt-detal „Export", Kraków, Miodowa 17. 8904k

Obrazy, sprzedaż, kupno i ocena: L. Wiadrowski, Kraków, Florjańska 7 w podworcu. 8905k

Abażury: Wytw. „Fox". Kraków, Sławkowska 30. 382k

Piśmienne materjały, zeszyty szkolne, przybory biurowe, papiery na stoły, papier-ceratę, makatki kolorowe, tapety, bibułki kwiatowe gładkie i karbowane, okładki do dowodów rozpoznawczych itp wysyła pocztą za zaliczeniem firma Wojeńska-Olszewski, Warszawa, ulica Wojciecha Górskiego 6. 1072k

Szkockie terriery dwuletnie, importowane, sprzedam. Hodowla psów „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1 od godz. 14—15 i 18½—20. 1245k

Jamniki Airedaleterriery, boksery szczenięta, sprzeda Hodowla psów „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1. Informacje od godz. 14—15 i 19—20. 1246k

Setter irlandzki 2-letni, Settery angielskie (Lawerakl) para 2 i 1 rok, okazyjnie sprzedam lub zamienię. Informacje w Hodowli „Sokół", Kraków, Traugutta 20/1 od godz. 13—15 i 19—20.

Lampy karbidowe. Wzory za zaliczeniem. Inż. H. Grzeszkowiak, Warszawa, ul. Widok 3, m. 26. 1248k

Exakta aparat fotograficzny i części rowerowe do sprzedania. Kraków, Wielopole 13/9, godz. 11—3. 1347k

Patefon elektryczny Paillard z wbudowanym wzmacniaczem, całość w pięknej orzechowej szafie, sprzedam. Kraków, Długa 7/6 od 2—6. 1348k

Uwaga! Płyty patefonowe, polskie, niemieckie, muzyka lekka i poważna — codziennie od godz. 14—18-tej okazyjnie sprzedaje, Kraków, ul. Staszica 10 2.

Erikę walizkową i maszynę do liczenia sprzeda E. Drescher, Kraków, Sławkowska 6. Tel. 226-90. 5064

Okazyjnie sprzedam maszyny do pisania, kasę werth., sygnet, płaszcz męski, futro, kredens pokojowy, stół, krzesła, aparat fotograf., kilimy, branzoletkę, szafę kombinowaną, pelerynkę z lisa srebrnego, jadalnię, obrazy patefon elektryczny. Kraków, Wielopole 10, m. 13.

Mały inwentarz, czasopismo dla hodowców królików, drobiu, kóz i jedwabników. Prenumerata roczna 10.37 zł Zgłoszenia przyjmuje Kraków, skrytka pocztowa 573 5162

Zamówienia na książki rolnicze przyjmuje Kraków, skr. poczt. 573. 5163

Galanterję i t. p. poleca firma „Jola", Kraków, Św. Tomasza 10. 5336

Zagłada Dra T. Firli tępi radykalnie pluskwy i ich zarodki. Sprzedaż na Kraków, F-a Komendera, Starowiślna 22.

Płaszcz damski, czarny na watalinie, na średnią, sprzedam Kraków, Limanowskiego 25 5. 5785

Kredens pokojowy, ciemny, kołdra do sprzedania: Kraków, Długa 80 9, II. p.

Futro męskie, duży rozmiar, pierwszorzędny stan. Damskie, paryski fason, piękne, sprzedam. Kraków, Siemiradzkiego 17 1. 6116

Pianino, najlepszej marki zagranicznej, czarne, pełnopancerne, krzyżowe, piękny ton, stan pierwszorzędny, sprzedam okazyjnie. Kraków, Siemiradzkiego 17/1.

Fortepian Petrof, angielska mechanika, stan doskonały, tanio sprzedam. Kraków, Jagiellońska 10/6. 6156

Patefon walizkowy, dwusprężynowy, płyty, sprzedam. Kraków, Karmelicka 17, m. 9. 6159

Pianino marki Arnold Fibiger, „Salonowe", 7¼ oktawy, z podwójną repetycją, krzyżowe, opancerzone, fabrykat z r. 1938, okazyjnie sprzedam. Koncesjonowany Chrześcijański Sklep Komisowy, Kraków, Św. Tomasza 26. 5702

Akordeony najtaniej sprzedaje Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20 22.

Fortepiany, pianina, najtaniej sprzedaje Kwiatkowski, Kraków, Szpitalna 20/22.

Singera krytą, mało używaną, okazyjnie, tylko zaraz sprzedam. Kraków, Św. Wawrzyńca 18/18 5133

Sprzedam serwantkę, bibljoteczkę, bieliźniarkę, komodę, łóżka, siatki, lustra, obrazy, stołki dziecięce. Kraków, Krakowska 35, Sklep Mebli Używanych.

Sprzedam obrazy kościelne, duże na płótnie i różne obrazy znanych malarzy, dywan, skrzypce i meble pojedyncze. Kraków, Krakowska 35. Sklep Mebli Używanych. 5353

Sypialnię nowoczesną z bieliźniarką, pierścionek z brylancikami, okazyjnie sprzedam. Kraków, Groble 20/6. 5410

Kapce zakopiańskie, sprzedam. Kraków, św. Wawrzyńca [illegible], I. p., ofic. 5475

Futro damskie cielaki, zarękawek i czapka, pierwszorzędne — sprzeda, Kraków, Przemyska 4 1. 5595

Sklep Komisowy, Kraków, Krakowska 5, sprzedaje futra męskie damskie ubrania, płaszcze męskie i damskie, dziecięce, firanki, kilimy, dywany, lisy, bieliznę pościelową i osobistą. Ceny niskie, duży wybór. 5974

Meble używane okazyjnie sprzedam. Kraków, Krakowska 26, m. 2. 5977

Patefon walizkowy, marki „Odeon", 2 sprężynowy wraz z płytami, oraz piękny, szwajcarski, 2 sprężynowy, okazyjnie do sprzedania, od godz. 14—18 codziennie, Kraków, ul. Staszica 10 2.

Maszynę Singera 31 k w dobrym stanie, sprzedam zaraz. Kraków, św. Jana 3, m. 8, III p. 5808

Sprzedam okazyjnie kredensy kuchenne. Kraków, ul. Krakowska 26 w podworcu. Stolarnia. 5873

Sprzedajemy tanio używane ubrania, płaszcze, bieliznę pościelową, koce, firanki, kilimy oraz inne ładne rzeczy: Kraków, Św. Krzyża 7. Sklep. 5885

Maszynę do krajania kapusty, na pęd pasowy o dziewięciu nożach, w bardzo dobrym stanie, sprzedam. Goniec Krak., Kraków, „Nr. 5940".

Ubranie czarne, angielski kamgarn na średniego pana, sprzedam okazyjnie. — Kraków, Plac Wolnica 10/1, godz. 5—7.

Filmy dźwiękowe, tygodniki i nieme, większą ilość, normalne 36 mm, aparat projekcyjny do wyświetlań przeźroczy małych i dużych — sprzeda okazyjnie sklep, Kraków, Krakowska 36. 5978

Futra na baranach, duże rozmiary oraz buty filcowe, nadające się dla furmanów, stróżów nocnych, sprzeda okazyjnie sklep, Kraków, Krakowska 36.

Do sprzedania dogi francuskie, rasowe, prążkowane, sześciotygodniowe — sklep, Kraków, Krakowska 36. 5981

Maszyna do pisania walizkowa i biurowa w pierwszorzędnym stanie, maszyna do szycia, harmonja 120 basów, 3 reg., harmonja dwurzędówka guziczkowa „Liliput Hohnera" 8 basów, skrzypce pierwszorzędne, cytra ze szkołą — sprzeda okazyjnie sklep, Kraków, Krakowska 36.

Płaszcz damski zimowy, brąz., płaszcz męski zimowy granat., płaszczyk dziecięcy, 6 lat, popielaty, suknia wełniana kombinowana, spódnica czarna do sprzedania. Kraków. Stradom 6. Gniadek.

Harmonja 120 basów, 4 chórowa, 4 reg., luksusowa, przedwojenna nowa do sprzedania. Kraków ul. Limanowskiego 31 6.

Saksofon Alt „Kolerta" mało używany — sprzedam. Kraków, Limanowskiego 31 6.

Zmieniacz patefon elektryczny — okazyjnie sprzedam. Kraków, Krakowska 5, m. 7. 5986

Ślubny kostjum biały, wełniany, sprzedam okazyjnie. Kraków, Plac Dominikański 4, m. 4. 5988

Sklep Komisowy, Kraków, Starowiślna 50. Sprzedajemy i przyjmujemy do sprzedania wszelką garderobę zimową, futra męskie i damskie, palta, ubrania, bieliznę osobistą i pościelową, kołdry, kołnierze futrzane, spody futrzane.

Palto zimowe męskie i damskie pierwszorzędne, kołnierze futrzane, spody futrzane, kołdry, koce, pościel, kapy na łóżka lub na stół, ubrania, suknie kupisz tanio w Domu Komisowym, Starowiślna 50. 6023

Futro perskie, sealskinowe, źrebce, cielaki i inne w pierwszorzędnym stanie — sprzeda Dom Komisowy, Kraków, Starowiślna 50. 6027

Płyty w wielkim wyborze, lekkiej i poważnej muzyki, sprzedam. Kraków, ul. Mogilska 8/6, codziennie 14—18 z wyjątkiem świąt. 6072

Futro perskie, pelerynkę z lisa polarnego, piękną wydrę, sprzeda: Kraków, ul. Wrzesińska 11/18. 6220

Obrazy, dywany, kilimy, antyki meble, porcelana. Sprzedaż — kupno, ocena: Salon Obrazów i dzieł sztuki „Antyk", Kraków, Stradom 18, tel. 140-83. 8108k

Wagę 5 kg, sprzedam. Kraków, pl. Słowiański 2/13, godz. 8—10.45. 6296

Bieliznę męską, ciepłą (wełn.), pierwszorzędną, wsyp na pierzynę, sprzedam: Kraków, Długa 28/9, II. p., ofic. 6074

Kołdry puchowe (para), piękne, wełniane, duże i dziecięce, sprzedam: Kraków, Długa 28 9, II. p., ofic. 6075

Futro męskie, perskie i sealskinowe, sprzedam. Kraków, Szlak 43/7, II. p.

Maszynę krytą, Singera, piękną, sprzedam. Kraków, Kielecka 30, przecznica Mogilskiej, dzwonek dozorcy. 6195

Pierścionek damski z brylantem, maszynę pisarską, biurową i walizkową, stan bardzo dobry, okazyjnie sprzedam. Kraków, Józefa 12, sklep. 6234

Futro kryte, damskie, piękne najmodniejsze, oraz sealskinowe, modne ze skór Petzolda i oryginalne paryskie ocelotý, sprzedam. Kraków, Michałowskiego 2, m. 7. 6289

Maszynę do pisania „Oliver" w dobrym stanie, sprzedam natychmiast. Kraków, Wrzesińska 5/4. 6294

Sypialnie, szafy kombinowane i różne meble do sprzedania. Kraków, Starowiślna 44. Bruzda. 8667k

Lampy, abażury, materjały elektrotechniczne poleca „Żar" Kraków, Sławkowska 11, w podworcu.

Sypialnie, jadalnie, gabinety, tapczany poleca Wytwórnia Mebli, Kraków, Meiselsa 4, (1-sza przecznica Krakowskiej).

Tapczan nowoczesny jedno i dwuosobowy sprzedam, Kraków, Meiselsa 8 4

Obrazy znanych malarzy polskich sprzeda Komis, Kraków, Pl. Dominikański 4.

Sienniki, worki, chodniki, płótno krawieckie, oraz drobną galanterję poleca: K. Jamroż, Kraków, Grodzka 28. 1118k

Dywany, obrazy, sprzedaż, kupno, ocena: Kraków, Florjańska 8. 1149k

Szewskie przybory: W. Cebula, Kraków, Starowiślna 50. 1353k

Płyty gramofonowe, duży wybór polskich, sprzedam. Kraków, Starowiślna 54, m. 20, od 15—18. 1359k

Kapce zakopiańskie do sprzedania. Kraków, Lubomirskiego 25, m. 1, między 12-13-tą. 1449k

Motor elektryczny 14 KM, pierścieniowy, poleca „Stal", Warszawa, Przejazd 2.

Części motorowe Ursusa różne, jak pompki, wtryskiwacze, zawory rozruchowe, pierścienie tłokowe, rurki, nakrętki itp. poleca „Kapemotor", Warszawa, Czackiego 6. 1452k

Hurtowa sprzedaż galanterji. Warszawa, Rynkowa 11, Bazar Janasza, Sklep Nr. 120, „Konkurencja". Wysyłamy na prowincję za zaliczeniem. 1453k

Maszynę damską do szycia, „Singera", piękną, krytą i z pudełkiem tańszą — sprzedam tanio. Kraków, Krótka 10, m. 1. (Przecznica Św. Filipa). 1455k

Do sprzedania różne meble biurowe, żelazny piec szamotowy, wózek ręczny z kołami gumowemi, taczki. Oferty: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 1530k".

Sypialnia kompletna (orzech włoski) tanio do sprzedania. Wiadomość: Kraków, Krakowska 49 8. 4867

Kredensy pokojowe, konsola, umywalka, półantyczne — okazyjnie sprzedam. Kraków, św. Tomasza 7, m. 4, godz. 12— .

Do sprzedania wózek głęboki, pół-autko „Konkon". Kraków, [illegible] 18, m. 4. — Oglądać można od godz. 18—20-tej

„Chemja Organiczna" Prof. L. Marchlewskiego (nakładem Akademji Umiejętności, Kraków, 1910 r.) str. 497, oprawna, stan b. dobry — do sprzedania. Zgł.: Goniec Krak., Kraków, „Nr. 4827".

Do cholewek maszynę Singera, pierwszorzędną sprzedam. Kraków, Krowoderska 39, m. 10. 4828

Wydawnictwo „Goniec Krakowski", Kraków, Wielopole 1. — Telefon 206-11.